

111 SERİ NO'LU GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ

Belge türü	Tebliğ
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Tebliğ grubu	GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞLERİ
Tarih	08.03.1973
Sıra no	111

Bakanlığımıza yapılan başvurmalarından, ücretlerin vergilendirilmesi ile ilgili uygulamalardan bazı tereddütlerin doğduğu anlaşılmış ve bu konularda, aşağıdaki açıklamaların yapılması gerekli görülmüştür.

1. EMEKLİ SANDIĞI VE SOSYAL SİGORTA KURUMLARINA ÖDENEN BORÇLANMA AİDAT VE PRİMLERİ :

Belli şartları taşıyan kimselerin sosyal güvenliklerini sağlamak amacıyla, kanunla kurulan ve tüzel kişiliği haiz Emekli Sandıkları ve Sosyal Sigorta Kurumlarına, ödenen paralara aidat ve prim denilmekte ve bunlar 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 63 üncü maddesindeki şartlarla, ücretin gerçek safî tutarının hesabında, gider olarak indirilmektedir.

Emekli Sandığı ve Sosyal Sigorta Kurumlarından, kanunla kurulmuş olanların üyelerine çeşitli kanunlarla, daha önceki dönemlerde ödenmemiş bulunan aidat veya primleri borçlanma suretiyle ödeme ve dolayısıyla emekliliğe esas alınacak hizmet sürelerini uzatabilme hakkı tanınmaktadır. Bunun için, kanunlarla belli edilen koşullar altında borçlanılan aidat ve primlerin, üyelerce ödenmesi zorunludur.

Bu ödemeler de Gelir Vergisi Kanununun 63/2 maddesinde sayılan aidat ve primler niteliğindedir ve bunların da ücretin gerçek safî tutarının hesaplanması sırasında gider olarak indirilmesi, Gelir Vergisi Kanunu'nun lafzına ve ruhuna uygun görülmektedir.

Açıklanan nedenlerle;

A _ Emeklilik aidatı ve sosyal sigorta primlerinin gider olarak indirilmesi kanunen kabul edilmiş bulunan kurumlara, kanunlarında öngörülen şekilde ücretten kesilmek suretiyle ödenen borçlanma aidat ve primlerinin miktarına ve nisbetine bakılmaksızın, kesildiği aya ait gelir vergisi matrahının tesbitinde gider olarak nazara alınması;

B _ Aidat toptan ödenmişse, ödenen tutara ulaşıncaya kadar bu miktarın ücretlerin, vergiye tâbî tutarından indirilmesi;

C _ Ücretlerinin gerçek ve safî tutarlarının hesabında gider olarak indirilmek suretiyle vergi dışı bırakılmış olan aidat ve primlerini, türlü nedenlerle geri alan ve kendilerine toptan ödeme yapılanların, yeniden iştirakçi durumuna girmele nedeniyle ilgili kuruma peşin ya da borçlanma suretiyle iade ettikleri aidat ve primlerin tekrar gider olarak indirilmemesi,

gerekmektedir.

II _ KASA TAZMİNATLARI :

Bilindiği üzere, genel ve hukukî anlamıyla tazminat, kendi kusuru olmaksızın zarara uğrayan ya da uğradığı varsayılan kimselere, bu zararı karşılamak üzere yapılan ödemelerdir. İleride uğranılması muhtemel görülen zararlar için peşinen ödenen paralar, açıklanan anlamda gerçek bir tazminat niteliği taşımamaktadır.

Kasa, tazminatı adıyla yapılan ödemelerin 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 61 inci Maddesindeki ücret tanımı kapsamına girdiği ve kanunda sayılan istisnalar arasında yer almadığı gerekçesi ile vergiye tabi tutulması ötedenberi ihtilâf konusu olmuştur.

Ortaya çıkan anlaşmazlıklar nedeniyle verilen mali kaza mercileri ve özellikle Danıştay kararlarında, veznesi veya muhafazasına bırakılmış depo veya ambarı bulunan para ve eşya alınıp verilme ve muhafazası sırasında sakınılması kabil olmayan bazı gözden kaçmalar sonucunda meydana gelen zarar ve eksikliklerini karşılamak üzere; veznedar, ambar ve depo memurlarına, ücretlerinden ayrı olarak ödenen kasa tazminatının, hizmet karşılığı olmadığı ve dolayısıyla gelir vergisine tâbî bulunmadığı belirtilmiş; malî kaza mercilerinin kararları bu yönde müstakar hale gelmiştir.

Anılan kararlar gözönünde tutularak, nakte veya ayn'a vâzîliyed olup, verecekleri açıklardan şahsen sorumlu tutulan ve yukarıda sayılmış bulunan kimselere, bağılı bulundukları kuruluşun ve yaptıkları hizmetlerin önem ve

